

Doleželová, Eva

Rusistika

In: *Slavica na Masarykově univerzitě v Brně : literární věda, jazykověda, historiografie, uměnovědy*. Dorovský, Ivan (editor). 2. dopl. a rozš. vyd. V Brně: Masarykova univerzita, 1993, pp. 38-39

ISBN 8021005890

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/126871>

Access Date: 21. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

I nadále věnují pracovníci katedry pozornost kultuře řeči, zvl. v souvislosti s vyučovacím procesem na základních a středních školách. Pokračuje zkoumání funkčních stylů českého jazyka (E. Minářová). Kromě toho se členové katedry zabývají výzkumem slangů a argotu (E. Minářová, F. Uher) a podílejí se na řešení otázek obecně lingvistických a vývojových (S. Romportl, A. Vašek). A. Vašek se vedle toho zabývá dialektologií a tzv. kontaktnou lingvistikou a F. Uher pracuje v oblasti česko (slovancko) — německé jazykové konfrontace. Jako překladatelka z polštiny (zejména knih pro děti) se uplatňuje K. Ondrášková.

Lingvistika se na pedagogické fakultě vždy rozvíjela ve vzájemné spolupráci s jinými pedagogickými a vědeckými pracovišti. V Brně se už tradičně prohlubovala spolupráce s bohemistickými katedrami filozofické fakulty a s pracovníky Ústavu pro jazyk český ČSAV, jehož členové už řadu let úspěšně působí na katedře jako externí učitelé (J. Balhar, K. Fic, V. Lamprechtová, J. Pleskalová, R. Šrámek aj.). Pracoviště bylo rovněž v kontaktu s Ústavem pro českou literaturu ČSAV v Brně, s Jazykovědným ústavem L. Štúra a Literárnovedným ústavem SAV v Bratislavě.

Významný byl rozvoj vzájemných kontaktů s vysokými školami a vědeckými a pedagogickými institucemi v zahraničí. V r. 1985 byly navázány kontakty s Universitou K. Ochridského v Sofii a s dalšími vysokoškolskými pracovišti — s Vysokou školou pedagogickou v Magdeburgu, v Drážďanech a v Lipsku. Projevoval se zejména reciproční účastí na vědeckých konferencích a publikacemi ve sbornících. Odborná spolupráce byla navázána také s filologickým pracovištěm Lomonosovovy univerzity v Moskvě, s Akademií věd SSSR, s Pedagogickým institutem ve Voroněži a se slavistickými a pedagogickými pracovišti ve Vratislavi, Poznani, Lublani a Plovdivu. V r. 1989 uzavřela katedra dohodu s odděleními didaktiky jazyka a literatury Univerzity M. Arndta v Greifswaldu o společném výzkumu a publikování ve sbornících. Úspěšně se začala uskutečňovat dohoda o vzájemné odborné spolupráci s dalšími dvěma univerzitními pracovišti — Universität Osnabrück v SRN a Freie Universität Berlin v Německu. Katedra se stala kolektivním členem mezinárodní organizace učitelů mateřského jazyka IMEN a poskytovala jí informace o vyučování češtině a didaktice.

F. Uher a J. Rambousek

RUSISTIKA

Rusistika na pedagogické fakultě se konstituovala v sedmdesátých letech s výrazným zaměřením na dvě oblasti: teorii vyučování ruskému jazyku a ruskou a sovětskou literaturu.

Po odchodu M. Někrachové (* 1908) stál v čele rusistiky I. Ščaděj. Ve své publikační činnosti se zaměřil na sovětskou literaturu. V oboru sovětské a klasické ruské literatury pracovaly v této době Liběna Skálová (* 1924), Nelli Srovnalová (* 1934) a Marie Jašková (* 1949).

Druhou oblast reprezentovala na katedře Štěpánka Moravcová (* 1909),

kteřá společně s Drahomírou Dedkovou (* 1923) a Jarmilou Krystýnkovou zvýraznila důležitost metodiky vyučování ruskému jazyku pro přípravu příštích učitelů ruštiny. Od roku 1978 se k nim připojila Eva Doleželová. V oboru lexikologie pokračovali Zdenka Leonovičová (* 1921), Jelizaveta Talická a Jiří Hort. Ruskou gramatikou se zabývali Zdenka Ditrichová (* 1921), Libuše Blatná (* 1927), Blažena Urbanová, Libor Hrazdira a Diamara Mikesková. Reálie a teorii vyučování literatuře přednášela Olga Kollertová (* 1947).

Od r. 1982 řídil katedru J. Krajc, který orientoval činnost katedry na teorii vyučování ruskému jazyku. Vzniklo školící pracoviště v tomto oboru. Katedra řídila celostátní výzkum v oblasti zdokonalování výchovně vzdělávací činnosti v cizích jazycích na základních školách. V r. 1989 se stala vedoucí katedry E. Doleželová.

Činnost katedry se rozvíjí ve spolupráci s katedrou ruského jazyka a ústavem slovanských literatur na filozofické fakultě.

Katedra věnuje velkou pozornost práci učitelů ruštiny na různých typech škol a dlouhodobě spolupracuje s Pedagogickým ústavem města Brna.

Katedra se snaží udržovat kontinuitu se současným vývojovým trendem rusistiky v zahraničí, udržuje vědecké styky s partnerskými katedrami v Rusku, Německu a Rakousku.

Učitelé katedry byli zapojeni v Československé asociaci ruštinářů a zúčastnili se téměř všech kongresů, konferencí a symposií organizovaných MAPRJAL.

Katedra pravidelně vydává Studie rusistické, v rámci školícího pracoviště vychovává vědecké pracovníky v oblasti teorie vyučování ruskému jazyku a svou aktivní činností v mezinárodní asociaci MAPRJAL i četnými publikacemi přispívá k dobrému jménu brněnské rusistiky.

Eva Doleželová

